Wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enige andere wetten (Wijzigingswet financiële markten 2013)

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is om de Wet op het financieel toezicht te wijzigen teneinde regels te stellen in verband met het wijzigen van de biedingsregels, het wijzigen van de provisieregels, het onder de werking van de Kaderwet zbo's brengen van de Nederlandsche Bank N.V. en de Stichting Autoriteit Financiële Markten alsmede technische verbeteringen en enige andere wijzigingen in de Wet op het financieel toezicht en andere wetgeving op het terrein van de financiële markten aan te brengen;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I. WIJZIGING VAN DE WET OP HET FINANCIEEL TOEZICHT

De **Wet op het financieel toezicht** wordt als volgt gewijzigd:

A

Aan artikel 1:24 wordt een lid toegevoegd, luidende:
4. De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is, gelet op hoofdstuk 4, afdeling 3, van die wet, van toepassing op de Nederlandsche Bank met uitzondering van de artikelen 21, 22, 32 en 33.

B

Aan artikel 1:25 wordt een lid toegevoegd, luidende:
4. De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is, gelet op hoofdstuk 4, afdeling 3, van die wet, van toepassing op de Autoriteit Financiële Markten met uitzondering van de artikelen 21, 22 en 33.

C

Aan het slot van artikel 2:69, eerste lid, onderdeel g, wordt "en" toegevoegd.

D

In artikel 3:53, eerste lid, wordt "een entiteit voor risico-acceptatie" vervangen door: entiteit voor risico-acceptatie.

E

Aan artikel 3:98 wordt een lid toegevoegd, luidende:

3. Artikel 3:95, eerste lid, aanhef en onderdeel c, is niet van toepassing indien ingevolge artikel 5:32d, eerste lid, een verklaring van geen bezwaar is verleend voor een gekwalificeerde deelneming in een marktexploitant die tevens een multilaterale handelsfaciliteit exploiteert.

F

Artikel 4:9, tweede lid, tweede volzin vervalt.

G

Artikel 4:12 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het tweede lid wordt als volgt gewijzigd:
a. In onderdeel b wordt de puntkomma vervangen door: ; en.
b. In onderdeel c wordt "; en" vervangen door een punt.
c. Onderdeel d vervalt.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
8. De artikelen 4:13 en 4:17 zijn niet van toepassing op premiepensioeninstellingen.

H

Artikel 4:15 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid wordt de zinsnede "een financiëledienstverlener die niet het bedrijf van financiële instelling, bank of verzekeraar uitoefent" vervangen door: een financiëledienstverlener die niet het bedrijf van bank, financiële instelling, premiepensioeninstelling of verzekeraar uitoefent.
2. In het derde lid wordt de zinsnede "financiëledienstverleners die het bedrijf van financiële instelling, bank of verzekeraar uitoefenen" vervangen door: financiëledienstverleners die het bedrijf van bank, financiële instelling, premiepensioeninstelling of verzekeraar uitoefenen.

I

Artikel 4:24 wordt als volgt gewijzigd:

1. Het vijfde lid komt te luiden:
5. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de inhoud van informatie, bedoeld in het eerste lid, de wijze waarop deze wordt ingewonnen, de wijze waarop de beoordeling van de passendheid van de financiële dienst of het financieel product voor de consument of cliënt plaatsvindt en de inhoud en de vorm van de waarschuwing als bedoeld in het tweede en derde lid.
2. In het zesde lid vervalt de zinsnede "tweede volzin,".

J

Onder vernummering van de artikelen 4:25a en 4:25b tot 4:25b en 4:25c, wordt na artikel 4:25 een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 4:25a
1. Een financiëledienstverlener, met uitzondering van een herverzekeringsbemiddelaar, informeert de consument of cliënt voorafgaand aan het verlenen van een financiële dienst over de volgende onderwerpen:
a. de aard en reikwijdte van de dienstverlening;
b. de wijze van beloning van de financiëledienstverlener alsmede, in bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen gevallen, de hoogte van de beloning;
c. de kosten van de dienstverlening die in rekening worden gebracht bij, of anderszins ten laste komen van de consument of cliënt, daaronder niet begrepen beloningen die betaald worden door de aanbieder aan de bemiddelaar, gevolmachtigd agent of ondergevolmachtigd agent;
d. belangen van de financiëledienstverlener die van invloed kunnen zijn op de dienstverlening aan de consument of cliënt; en
e. bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen andere onderwerpen.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot:
a. de vorm, inhoud en wijze van verstrekking van de in het eerste lid bedoelde informatie; en
b. de beloning of de vergoeding, in welke vorm ook, voor het adviseren, bemiddelen, aanbieden of optreden als gevolmachtigd agent of ondergevolmachtigd agent inzake financiële producten, en de wijze van uitbetaling daarvan.
3. Indien bij de financiële dienst meerdere financiëledienstverleners zijn betrokken, kan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden bepaald op wie de verplichting rust de informatie als bedoeld in het eerste lid te verstrekken.
4. De Autoriteit Financiële Markten kan op aanvraag geheel of gedeeltelijk, al dan niet voor bepaalde tijd, ontheffing verlenen van het op grond van het tweede lid bepaalde, indien de aanvrager aantoont dat daaraan redelijkerwijs niet kan worden voldaan en dat de doeleinden die dit artikel beoogt te bereiken anderszins worden bereikt.

K

Artikel 5:25j wordt als volgt gewijzigd:

1. Het derde lid komt te luiden:
3. In afwijking van het eerste lid is artikel 5:25ka, eerste tot en met vierde lid, uitsluitend van toepassing op uitgevende instellingen waarvan aandelen zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt en die zetel hebben in Nederland.
2. Het vierde lid komt te luiden:
4. In afwijking van het eerste lid is artikel 5:25k, vierde lid, onderdelen a en b, niet van toepassing op uitgevende instellingen waarvan effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt, die Nederland als lidstaat van herkomst hebben en die zetel hebben in Nederland.

L

In artikel 5:25k, vierde lid, worden de onderdelen a tot en met d geletterd tot c tot en met f, en worden voor onderdeel c (nieuw) twee onderdelen ingevoegd, luidende:
a. stelt bij de oproeping voor de algemene vergadering de aandeelhouders in kennis van de plaats, het tijdstip en de agenda van de algemene vergadering alsmede het recht om de vergadering bij te wonen;
b. stelt uiterlijk bij aanvang van de algemene vergadering de aandeelhouders in kennis van het totale aantal aandelen en stemmen.

M

In artikel 5:28 wordt "deze paragraaf" vervangen door: deze afdeling.

N

In artikel 5:31, eerste lid, vervalt de zinsnede "waaraan een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, is verleend".

O

Artikel 5:32d wordt als volgt gewijzigd:
1. In het eerste lid, vervalt de zinsnede "waaraan een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, is verleend".
2. In artikel 5:32d, tweede lid, onderdeel b, wordt aan het slot "en" vervangen door: of.

P

In artikel 5:70, eerste lid, wordt na "onverwijld aan" ingevoegd: dan wel op een eerder tijdstip.

Q

In artikel 5:71, eerste lid, onderdeel b, wordt na de zinsnede "uitgegeven certificaten van aandelen van de naamloze vennootschap" ingevoegd: indien hij als gevolg van de gestanddoening meer dan 50 procent van de stemrechten in de algemene vergadering van de naamloze vennootschap kan uitoefenen.

R

Na artikel 5:72 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 5:72a
1. Degene die overwegende zeggenschap verkrijgt in een vennootschap als bedoeld in artikel 5:70, eerste lid, doet daarover onverwijld een openbare mededeling.
2. Indien de natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap, bedoeld in het eerste lid, de overwegende zeggenschap verliest op de wijze als bedoeld in artikel 5:72, eerste lid, of een verzoek doet als bedoeld in artikel 5:72, tweede of derde lid, doet hij daarover eveneens onverwijld een openbare mededeling

alsmede over de uitspraak van de ondernemingskamer, bedoeld in artikel 5:72, tweede of derde lid

S

In artikel 5:73 wordt onder vernummering van het vijfde en zesde lid tot zesde en zevende lid een lid ingevoegd, luidende:
5. De ondernemingskamer kan op verzoek van de in het eerste lid genoemde personen, aan de personen, bedoeld in artikel 5:72a, eerste of tweede lid, een bevel geven tot het doen van een openbare mededeling als bedoeld in artikel 5:72a, eerste of tweede lid. Het vierde lid is van overeenkomstige toepassing.

T

Artikel 5:74, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:
1. In onderdeel e wordt de punt aan het slot vervangen door een puntkomma.
2. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
f. de doelvennootschap een beleggingsinstelling is waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de houder ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald, zetel heeft in een andere lidstaat, de effecten zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt waarvoor een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, is verleend, en de effecten tevens in die lidstaat zijn toegelaten tot de handel op een gereglementeerde markt.

U

De bijlage behorend bij artikel 1:79 wordt als volgt gewijzigd:

In de opsomming van artikelen uit het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen wordt “4:25b” vervangen door “4:25c”, vervallen artikel 4:72 eerste en derde lid, en 4:73, eerste en derde lid, en worden in de numerieke volgorde ingevoegd “4:25a, eerste en tweede lid.”

V

De bijlage behorend bij artikel 1:80 wordt als volgt gewijzigd:

In de opsomming van artikelen uit het Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen wordt “4:25b” vervangen door “4:25c”, vervallen artikel 4:72 eerste en derde lid, en 4:73, eerste en derde lid, en worden in de numerieke volgorde ingevoegd “4:25a, eerste en tweede lid.”

ARTIKEL II. WIJZIGING VAN DE WET TOEZICHT TRUSTKANTOREN

Na artikel 1 van **de Wet toezicht trustkantoren** wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 1a
De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen is, gelet op hoofdstuk 4, afdeling 3, van die wet, van toepassing op de Nederlandsche Bank met uitzondering van de artikelen 21, 22, 32 en 33.

ARTIKEL III. INWERKINGTREDING

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

ARTIKEL IV. CITEERTITEL

Deze wet wordt aangehaald als: Wijzigingswet financiële markten 2013.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Financiën,

Wijziging van de Wet op het financieel toezicht en enige andere wetten (Wijzigingswet financiële markten 2013)

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

1. Inleiding

Het wetsvoorstel Wijzigingswet financiële markten 2013 bevat zowel enkele inhoudelijke wijzigingen als ook technische, niet-inhoudelijke wijzigingen van de Wet op het financieel toezicht (Wft) en een wijziging van de Wet toezicht trustkantoren (Wtt). Dit wetsvoorstel maakt onderdeel uit van de periodieke Wijzigingscyclus, waarbij als uitgangspunt wordt gehanteerd dat daarin alle nationale wet- en regelgeving op het terrein van de financiële markten wordt opgenomen. Het wetsvoorstel heeft een beoogde inwerkingtredingdatum van 1 januari 2013.

2. Inhoud van het voorstel

Ten aanzien van de meer inhoudelijke onderwerpen uit dit wetsvoorstel wordt hierna een nadere toelichting gegeven.

2.1. Wijzigingen provisieregels

Uit de evaluatie van de provisieregelgeving door SEO (Evaluatie provisieregels complexe producten, september 2010), waarover de Minister in 2010 aan de Tweede Kamer heeft gerapporteerd, werd duidelijk dat de huidige provisieregels onvoldoende effectief zijn om de gewenste cultuuromslag bij financiëledienstverleners op gang te brengen. De gewenste cultuuromslag is een beweging van productgedreven verkoop naar klantgerichte advisering. Deze beweging vereist dat er ontvlechting plaatsvindt van taken en verantwoordelijkheden van adviseurs, bemiddelaars en aanbieders, zodat sturingsmogelijkheden worden weggenomen. Dit kan alleen met regelgeving worden gerealiseerd, zonder welke de praktijk van provisiebetalingen hoogstwaarschijnlijk in stand blijft. Uit het SEO onderzoek blijkt eveneens dat onder de huidige transparantieregels de aard, kosten en kwaliteit van de dienstverlening met het huidige dienstverleningsdocument onvoldoende zichtbaar worden wanneer de klant aan de poort staat. Daarom dient door middel van transparantieregels voor financiëledienstverleners een herkenbaar dienstverleningsdocument verplicht te worden gesteld, om de klant in staat te stellen een goede keuze te maken uit een gedifferentieerd aanbod van financiële dienstverlening.

Op dit moment kan de consument zonder waarschuwing kiezen om een complex financieel product af te nemen zonder advies, terwijl hij mogelijk de risico’s daarvan niet in kan schatten. In dit wetsvoorstel wordt een bepaling opgenomen die het mogelijk maakt om in lagere regelgeving bepalingen op te nemen ten aanzien van de kennis- en ervaringstoets die een financiëledienstverlener ten aanzien van bepaalde producten dient af te nemen, wanneer de consument deze wenst af te nemen zonder advies. Door dit in regelgeving op te nemen wordt het mogelijk dat op uniforme wijze een dergelijke toets wordt uitgevoerd en de consument wordt gewaarschuwd. Een dergelijke toets bestaat al bij producten onder de MiFID. Hierdoor wordt de

consument bewust gemaakt van zijn financiële inzicht en de vraag of hij in staat is een afgewogen keuze te maken voor een financieel product. Zo wordt een vorm van bescherming geboden bij het afsluiten van een financieel product zonder advies.

Het uitgangspunt is en blijft dat een consument zelf kan kiezen voor een distributiekanaal en dus de keuze heeft of hij voor de aanschaf van een financieel product advies inwint. Echter voor bepaalde complexe of impactvolle producten is het van belang dat wordt nagegaan of de consument over voldoende kennis en ervaring beschikt om het product zonder advies af te nemen. Indien dat niet het geval is, dient de consument gewaarschuwd te worden dat het verstandig is advies in te winnen.

Om nadere regels te kunnen stellen aan de kennis en ervaringstoets en de waarschuwing is in dit artikel de grondslag uitgebreid.
De wijziging in het zesde lid betreft geen beleidsinhoudelijke wijziging, maar een technische aanpassing.

2.2. Wijziging van de biedingsregels
In dit wetsvoorstel worden enkele wijzigingen op het terrein van de biedingregels voorgesteld.
Eén van de wijzigingen betreft het opnemen van een nadere waarborg gericht op de bescherming van de positie van minderheidsaandeelhouders ingeval van een openbaar bod. Het gaat om het volgende. Een persoon die overwegende zeggenschap verkrijgt in een naamloze vennootschap met statutaire zetel in Nederland is gehouden een verplicht bod uit te brengen. In artikel 5:71, eerste lid, van de Wft is een aantal uitzonderingen op deze biedplicht opgenomen waaronder de uitzondering ingeval een bieder overwegende zeggenschap verkrijgt door de gestanddoening van een vrijwillig openbaar bod op alle aandelen of met medewerking van de doelvennootschap uitgegeven certificaten van aandelen van de doelvennootschap. Teneinde te voorkomen dat de biedplicht kan worden omzeild, wordt een additionele waarborg opgenomen, namelijk de toevoeging dat deze uitzondering op de biedplicht alleen geldt indien de bieder als gevolg van de gestanddoening van het bod meer dan 50 procent van de stemrechten in de algemene vergadering van de aandeelhouders van de doelvennootschap kan uitoefenen.

2.3. Kaderwet ZBO's
De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM) zijn krachtens privaatrecht opgerichte rechtspersonen.
Op grond van artikel 1:25, tweede lid, van de Wft heeft AFM tot taak het gedragstoezicht op financiële markten uit te oefenen en te beslissen omtrent de toelating van financiële ondernemingen tot die financiële markten. De AFM kwalificeert zich daarmee als een zelfstandig bestuursorgaan in de zin van artikel 1, onderdeel a, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's). De AFM dient derhalve onder de werking van de Kaderwet zbo's te worden gebracht.
Op grond van artikel 1:24, tweede lid, van de Wft heeft DNB tot taak het prudentieel toezicht op financiële ondernemingen uit te oefenen en te beslissen omtrent de toelating van financiële ondernemingen tot de financiële markten. DNB kwalificeert zich, wat zijn toezichthoudende taak betreft, daarmee als een zelfstandig bestuursorgaan in de zin van artikel 1, onderdeel a, van de

Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's). DNB dient derhalve onder de werking van de Kaderwet zbo's te worden gebracht.

3. Administratieve lasten, nalevingkosten en toezichtskosten
De gevolgen voor de regeldruk zijn nihil.

ARTIKELSGEWIJS

ARTIKEL I. WIJZIGING VAN DE WET OP HET FINANCIEEL TOEZICHT

(Onderdeel A)
De AFM is een krachtens privaatrecht opgerichte rechtspersoon.
Op grond van artikel 1:25, tweede lid, van de Wft heeft AFM tot taak het gedragstoezicht op financiële markten uit te oefenen en te beslissen omtrent de toelating van financiële ondernemingen tot die financiële markten. De AFM kwalificeert zich daarmee als een zelfstandig bestuursorgaan in de zin van artikel 1, onderdeel a, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's). De AFM dient derhalve onder de werking van de Kaderwet zbo's te worden gebracht. Uitgezonderd zullen worden de artikelen 21, 22 en 33 van de Kaderwet zbo's. Voor een nadere toelichting verwijs ik naar de brief van 31 januari 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 25 268, nr, 5). Voor een nadere toelichting op de uitgezonderde artikelen verwijs ik naar de brief van 31 januari 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 25 268, nr, 5). Ten aanzien van artikel 21 verwijs ik voorts naar het in de Wft in te voegen artikel 1:25b (Kamerstukken II 2010/11, 32 782, nrs. 2 en 3, artikel II, onderdeel A).

(Onderdeel B)
DNB is een krachtens privaatrecht opgerichte rechtspersoon.
Op grond van artikel 1:24, tweede lid, van de Wft heeft DNB tot taak het prudentieel toezicht op financiële ondernemingen uit te oefenen en te beslissen omtrent de toelating van financiële ondernemingen tot de financiële markten. DNB kwalificeert zich, wat zijn toezichthoudende taak betreft, daarmee als een zelfstandig bestuursorgaan in de zin van artikel 1, onderdeel a, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's). DNB dient derhalve onder de werking van de Kaderwet zbo's te worden gebracht. Uitgezonderd zullen worden de artikelen 21, 22, 32 en 33 van de Kaderwet zbo's. Voor een nadere toelichting op de uitgezonderde artikelen verwijs ik naar de brief van 31 januari 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 25 268, nr, 5). Ten aanzien van artikel 21 verwijs ik voorts naar het in de Wft in te voegen artikel 1:25b (Kamerstukken II 2010/11, 32 782, nrs. 2 en 3, artikel II, onderdeel A).

(Onderdeel C)
De voorgestelde wijziging betreft een technische aanpassing.

(Onderdeel D)
De voorgestelde wijziging betreft een technische aanpassing.

(Onderdeel E)
Bij de implementatie van de richtlijn markten voor financiële instrumenten is in de memorie van toelichting bij artikel 5:32d opgenomen dat een verklaring van geen bezwaar (vvgb) die wordt verleend voor het verkrijgen van een gekwalificeerde deelneming in een exploitant van een gereglementeerde markt, eveneens geldt voor het verkrijgen van een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming die een multilaterale handelsfaciliteit exploiteert indien de marktexploitant en de beleggingsonderneming feitelijk dezelfde zijn. Dit is destijds wel in de memorie van toelichting bij artikel 5:32d opgenomen, maar niet verwerkt in artikel 3:98 van de Wft. Artikel 3:98 regelt in welke gevallen artikel 3:95 van de Wft niet van toepassing is. De wijziging van artikel 3:98 van de Wft verankert hetgeen in de memorie van toelichting reeds was opgenomen. Indien een vvgb is verleend voor het houden, verwerven of vergroten van een gekwalificeerde deelneming in een marktexploitant op grond van artikel 5:32d, tweede lid, hoeft geen vvgb te worden aangevraagd voor een gekwalificeerde deelneming in een multilaterale handelsfaciliteit (exploiteren van een multilaterale handelsfaciliteit=beleggingsonderneming) indien de marktexploitant en de beleggingsonderneming feitelijk dezelfde onderneming zijn. DNB beoordeelt namelijk de aanvraag voor een gekwalificeerde deelneming in een beleggingsonderneming op basis van vergelijkbare criteria.

(Onderdeel F)
Artikel 4:9, tweede lid, bepaalt dat een financiëledienstverlener zorg dient te dragen voor de vakbekwaamheid van zijn werknemers en andere natuurlijke personen die zich onder zijn verantwoordelijkheid rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten aan consumenten of cliënten. Thans bepaalt de tweede volzin dat daartoe in ieder geval een zodanig aantal feitelijk leidinggevenden over voldoende vakbekwaamheid beschikt, dat de kwaliteit van de dienstverlening aan de consument of cliënt wordt gewaarborgd. Daarmee is de feitelijk leidinggevende thans het primaire aangrijpingspunt voor het waarborgen van de vakbekwaamheid binnen het bedrijf.

Uit een evaluatie van het vakbekwaamheidsbouwwerk volgt dat het accent bij de borging van de vakbekwaamheid vooral moet liggen bij de personen die zich binnen het bedrijf van de financiëledienstverlener rechtstreeks bezighouden met het verlenen van financiële diensten aan consumenten of cliënten (en dan met name de personen die de consumenten of cliënten adviseren). De specifieke rol van de feitelijk leidinggevende bij de borging van de vakbekwaamheid binnen de financiële onderneming komt dan te vervallen. Om die reden wordt voorgesteld de tweede volzin van het tweede lid te schrappen.

(Onderdeel G)
Met de wijziging van artikel 4:12 van de Wft komt de uitzondering van premiepensioeninstellingen voor de toepassing van 4:15 van de Wft te vervallen. Hierdoor wordt mogelijk gemaakt dat de reikwijdte van artikel 4:15 van de Wft wordt uitgebreid met premiepensioeninstellingen.

(Onderdeel H)
Met de toevoeging van premiepensioeninstellingen aan het derde lid wordt het mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen voor premiepensioeninstellingen ten aanzien van het waarborgen van ordelijke en transparante financiëlemarktprocessen, zuivere verhoudingen tussen

marktpartijen en zorgvuldige behandeling van cliënten of consumenten (de gedragstypische aspecten van de beheerste bedrijfsuitoefening.

De artikelen 4:14, tweede lid, en 4:15, tweede lid, van de Wft bevatten een grondslag om bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels te stellen waarmee het mogelijk wordt voor de AFM om toezicht te houden op het productontwikkelings- en distributieproces van de betreffende financiële ondernemingen. De norm ten aanzien van het productontwikkelings- en distributieproces en de eisen die hier aan worden gesteld zullen bij middels lagere regelgeving worden uitgewerkt.

Omdat premiepensioeninstellingen, evenals degenen die het bedrijf van bank, financiële instelling of verzekeraar uitoefenen, op grond van artikel 3:17 van de Wft al gehouden zijn hun bedrijfsvoering zodanig in te richten dat een beheerste en integere uitoefening van het bedrijf gewaarborgd is en zij wat betreft de niet-gedragstypische aspecten (waaronder de integriteitsaspecten) van de inrichting van de bedrijfsvoering onder toezicht van DNB staan, worden zij van de norm in het eerste lid van dit artikel uitgezonderd.

(Onderdeel I)
Met de wijziging van het vijfde lid worden de mogelijkheden verruimd om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen ten aanzien van in dit artikel bedoelde kennis- en ervaringstoets en de waarschuwing die volgt indien de consument onvoldoende kennis en ervaring heeft om een product zonder advies af te sluiten. Het wordt hierdoor ook mogelijk om nadere regels te stellen aan de inhoud van de informatie. Zoals aangegeven wordt het ook mogelijk om regels te stellen met betrekking tot de inhoud en de vorm van de waarschuwing als bedoeld in het tweede en derde lid. Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat deze waarschuwing in een voorgeschreven standaard dient te worden gegeven.

Het is mogelijk om bij algemene maatregel van bestuur andere financiële diensten aan te wijzen, voor welke een kennis- en ervaringstoets dient te worden toegepast en zo nodig een waarschuwing moet worden gegeven. Het zal daarbij in de eerste plaats gaan om het aanbieden van of bemiddelen in financiële producten die wat risico betreft kunnen worden gelijkgesteld met de financiële instrumenten bedoeld in de eerste situatie. Daarnaast kunnen andere financiële producten en diensten worden aangewezen die een significante impact (kunnen) hebben op de financiële huishouding van een consument en/of, complex van aard zijn en/of ten aanzien waarvan het anderszins wenselijk is om deze onder de reikwijdte van de onderhavige bepaling te brengen.

Het zesde lid wordt om technische redenen aangepast. “Kenbaar maken, bedoeld in het vierde lid, tweede volzin” wordt vervangen door “kenbaar maken, bedoeld in het vierde lid”.

(Onderdeel J)
Dit nieuwe artikel vervangt de artikelen 4:72 en 4:73 van deze wet en breidt eveneens de informatieverplichtingen uit naar alle financiëledienstverleners. In dit artikel zijn algemene informatieverplichtingen voor financiëledienstverleners opgenomen. Het artikel wordt ingevoerd naar aanleiding van het voornemen om de informatieverplichtingen die nu slechts voor bemiddelaars en adviseurs

van toepassing zijn, voor alle distributiekanalen, dus ook voor aanbieders en (onder)gevolmachtigd agenten verplicht te stellen.

Tegelijkertijd zullen bij algemene maatregel van bestuur de eisen aan de inhoud en vormgeving van het dienstverleningsdocument worden aangescherpt om de vergelijkbaarheid van de verschillende distributiekanalen te vergroten. Hierin worden eveneens de informatieverplichtingen uit de Richtlijn Verzekeringsbemiddeling (2002/92/EG) opgenomen die voorheen in de artikelen 4:72 en 4:73 van de wet stonden. Het doel van het document is de consument in staat te stellen een geïnformeerde beslissing te nemen ten aanzien van het type financiëledienstverlener.

In het eerste lid van dit artikel is de reikwijdte weergegeven. De verplichtingen ingevolge dit artikel zijn van toepassing op alle financiëledienstverleners, met uitzondering van herverzekeringsbemiddelaars: aanbieders, waaronder aanbieders die zonder advies aanbieden (het zogenoemde execution only kanaal), gevolmachtigd agenten, ondergevolmachtigd agenten, bemiddelaars en adviseurs.

Eerste lid, onderdeel a: aard en reikwijdte van de dienstverlening

In het eerste lid, onderdeel a, wordt de financiëledienstverlener verplicht om de consument te informeren over de aard en reikwijdte van de dienst, zodat de consument weet wat hij van de financiëledienstverlener mag en kan verwachten.

Voor financiële ondernemingen die een financiële dienst verlenen zonder daarbij te adviseren bestaat op grond van artikel 4:23, tweede lid, reeds de verplichting om kenbaar te maken aan de cliënt dat er geen advisering plaatsvindt. Wanneer de dienst slechts bestaat uit het aanbieden of bemiddelen zonder dat een advies wordt verstrekt, dient dit aan de consument duidelijk te worden gemaakt via het dienstverleningsdocument.

Het advies van een aanbieder heeft in de meeste gevallen een beperktere reikwijdte dan het advies van een adviseur of bemiddelaar. De aanbieder adviseert immers hoofdzakelijk over zijn eigen producten. Dit zal onder meer zichtbaar worden in het nieuwe dienstverleningsdocument.

Eerste lid, onderdeel b: wijze van beloning:

Financiëledienstverlener dienen transparant te zijn over de manier waarop ze voor hun diensten worden beloond, bijvoorbeeld door middel van een uurtarief, of in toegestane gevallen, door middel van provisie of commissie. Het betreft in elk geval informatie over het karakter van de beloning die bemiddelaars, adviseurs, gevolmachtigd agenten, en aanbieders ontvangen voor hun dienstverlening. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over de te verstrekken informatie ten aanzien van de beloning, waaronder in bepaalde gevallen ook de hoogte van de beloning.

Eerste lid, onderdeel c: kosten van de dienstverlening

In het eerste lid, onderdeel c, is bepaald dat informatie dient te worden verstrekt over de kosten van de dienstverlening die in rekening worden

gebracht of anderszins ten laste komen van de consument. Deze informatie is essentieel om als consument de kosten van de verschillende soorten dienstverlening en distributiekanalen te kunnen vergelijken. Hiermee wordt beoogd een transparante en vergelijkbare markt voor financiële producten en daarmee gepaard gaande dienstverlening te stimuleren, zodat consumenten verschillende distributiekanalen kunnen vergelijken. Onder kosten van dienstverlening worden niet verstaan: beloningen die betaald worden door de aanbieder aan de bemiddelaar, gevolmachtigd agent of ondergevolmachtigd agent. Deze laatstgenoemde beloningen worden, voor zover toegestaan, meegenomen in onderdeel b.

Eerste lid, onderdeel d, transparantie van belangen

In het eerste lid, onderdeel c, wordt geregeld dat de financiëledienstverlener de consument dient te informeren over belangen die van invloed kunnen zijn op zijn dienstverlening. Om een advies op waarde te kunnen schatten dient de consument bekend te zijn met de prikkels die de financiëledienstverlener (mogelijk) heeft om bepaalde producten juist wel of niet in zijn advies te betrekken.

De meest in het oog springende vorm van belangen zijn contractuele of vennootschappelijke belangen. Adviseurs (die niet zelf aanbieden), bemiddelaars en (onder)gevolmachtigd agenten kunnen contractueel zijn gebonden om slechts voor een of meerdere specifieke aanbieders te bemiddelen of te adviseren.
Daarnaast is van belang dat transparantie wordt verleend over bepaalde eigendomsverhoudingen met een aanbieder of de moedermaatschappij van een aanbieder.

Ook aanbieders kunnen binnen het eigen productassortiment belang hebben bij het adviseren van specifieke producten of productgroepen. De consument zal zich niet altijd bewust zijn dat belangen van de aanbieder ook op dat niveau een effect kunnen hebben op de advisering, en de uitkomst van de advisering voor de consument.

Eerste lid, onderdeel e:

Zoals reeds aangegeven zullen deze transparantieverplichtingen op het niveau van algemene maatregel van bestuur nader worden uitgewerkt. Ook is het mogelijk dat bij algemene maatregel van bestuur andere onderwerpen worden aangewezen waarover transparantie moet worden geboden, zodat de consument nader wordt ondersteund bij zijn keuze voor een financiële dienstverlener.

Tweede lid: nadere regels bij algemene maatregel van bestuur

In het tweede lid is de mogelijkheid opgenomen om bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen met betrekking tot de in het eerste lid bedoelde informatie. Zowel over de inhoud, vormgeving als de verstrekking van de informatie kunnen nadere eisen worden gesteld. Daar worden de

specifieke transparantie-eisen ten aanzien van verschillende financiëledienstverleners en verschillende financiële producten nader bepaald. Daarnaast biedt dit lid een grondslag om bij algemene maatregel van bestuur regels te stellen met betrekking tot de beloning of vergoeding die de financiëledienstverlener in rekening brengt dan wel anderszins ten laste laat komen van de consument. Deze grondslag was voorheen opgenomen in de artikelen 4:72 en 4:73 van de wet. Op grond van dit lid worden bij algemene maatregel van bestuur nadere regels gesteld aan de beloning van financiëledienstverleners, waaronder het provisieverbod dat zal gaan gelden ten aanzien van bepaalde financiële producten.
Ook wordt in deze bepaling een grondslag opgenomen voor het stellen van regels aan de beloning van gevolmachtigd agenten. Per 1 januari 2012 geldt al een norm ten aanzien van commissies die worden betaald aan gevolmachtigd agenten. Die norm is gebaseerd op de algemene zorgvuldigheidsnorm van art. 4:25 van de wet. Omwille van de inzichtelijkheid van de wet en de lagere regelgeving worden de transparantieverplichtingen en regels met betrekking tot de beloning in één bepaling opgenomen.

Derde lid: uitzondering van transparantieverplichtingen

In het derde lid is de mogelijkheid opgenomen om, wanneer sprake is van meerdere dienstverleners in de distributieketen van aanbieder naar consument, bij algemene maatregel van bestuur nadere regels te stellen over wie de informatie uit het eerste lid aan de consument verstrekt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan bemiddelaars die geen enkel contact met de consument of cliënt hebben.

(onderdelen K en L)

De richtlijn transparantie en de richtlijn betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen kennen gelijkluidende voorschriften omtrent informatieverstrekking aan aandeelhouders. Om te voorkomen dat er twee verschillende openbaarmakingsmomenten zouden ontstaan, is via een nota van wijziging bij de Wijziging van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het financieel toezicht ter uitvoering van richtlijn nr. 2007/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 11 juli 2007 betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen (PbEU L 184) gekozen voor één openbaarmakings-moment. De voornoemde nota van wijziging heeft ertoe geleid dat enkele bepalingen uit de Wft die voortvloeien uit de implementatie van de richtlijn betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen van toepassing zijn op uitgevende instellingen die niet onder het toepassingsbereik van laatstgenoemde richtlijn vallen, maar wel onder het toepassingsbereik van de richtlijn transparantie. Als gevolg hiervan worden de hiervoor bedoelde uitgevende instellingen onbedoeld aan andersoortige voorschriften onderworpen dan die uit hoofde van de richtlijn transparantie. De voorgestelde wijziging herstelt deze omissie en zorgt ervoor dat de voorschriften omtrent informatieverstrekking aan aandeelhouders in overeenstemming zijn met zowel de richtlijn transparantie als de richtlijn betreffende de uitoefening van bepaalde rechten van aandeelhouders in beursgenoteerde vennootschappen.

(Onderdeel M)
De voorgestelde wijziging betreft het herstel van een omissie.

(Onderdeel N)
De voorgestelde wijziging betreft een technische aanpassing. In artikel 5:28 van de Wft is bepaald dat voor de toepassing van het ingevolge paragraaf 5.2.2. bepaalde onder marktexploitant wordt verstaan: een marktexploitant waaraan een vergunning als bedoeld in artikel 5:26, eerste lid, is verleend. Derhalve kan in de artikel 5:31, eerste lid, worden volstaan met de term "marktexploitant".

(Onderdeel O)
Artikel 5:32d van de Wft regelt de verklaring van geen bezwaar voor een gekwalificeerde deelneming in een marktexploitant.
Voor de wijziging van het eerste lid wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5:31.
De opsomming in artikel 5:32d, tweede lid, van de Wft is nu vanwege het gebruik van het woord "en", een cumulatieve opsomming. Dit betekent dat de Minister van Financiën een verklaring van geen bezwaar uitsluitend kan weigeren indien aan de onderdelen a tot en met c is voldaan.
Echter, ieder onderdeel is voldoende reden om een verklaring van geen bezwaar niet te verlenen. Het is daarom wenselijk het tweede lid zo te formuleren dat het een alternatieve opsomming wordt, net als in artikel 3:100, eerste lid, van de Wft. In artikel 3:100, eerste lid, wordt aangegeven wanneer de verklaring van geen bezwaar voor een gekwalificeerde deelneming in onder meer een beleggingsonderneming kan worden geweigerd.

(Onderdeel P)
In het eerste lid van artikel 5:70 van de Wft is de zogeheten biedplicht opgenomen. Op grond van die bepaling is een persoon die overwegende zeggenschap verkrijgt in een naamloze vennootschap met statutaire zetel in Nederland verplicht een openbaar bod uit te brengen. De voorgestelde wijziging van artikel 5:70, eerste lid, verduidelijkt dat een persoon die overwegende zeggenschap verkrijgt meteen na het verkrijgen van deze overwegende zeggenschap kan aankondigen dat hij een verplicht bod zal uitbrengen en hiertoe niet eerst de afloop van de gratieperiode hoeft af te wachten. Indien een persoon overwegende zeggenschap verkrijgt en hij reeds op het moment van verkrijging of gedurende de gratieperiode weet dat hij geen gebruik zal maken van de (resterende duur van de) gratieperiode om het belang af te bouwen tot onder de bieddrempel, ligt het in de rede dat hij dit alsdan kenbaar maakt.
(Onderdeel Q)
Artikel 5:71, eerste lid, onderdeel b, van de Wft bepaalt dat de biedplicht niet langer van toepassing is wanneer een bieder overwegende zeggenschap verkrijgt als gevolg van gestanddoening van een vrijwillig openbaar bod dat tot alle aandeelhouders was gericht en op al hun aandelen en met medewerking van de doelvennootschap uitgegeven certificaten van aandelen betrekking had. In een dergelijke situatie hebben alle aandeelhouders immers reeds de mogelijkheid gehad hun aandelen aan te bieden en "uit te stappen". Hieraan wordt thans toegevoegd dat deze uitzondering op de biedplicht alleen geldt indien de bieder als gevolg van deze gestanddoening meer dan 50 procent van de stemrechten in de algemene vergadering van de doelvennootschap kan uitoefenen. Het kan immers niet uitgesloten worden dat een bieder de

biedplicht tracht te omzeilen door bij uitzonderlijke marktomstandigheden een kunstmatig lage prijs te bieden waardoor hij – mede gelet op de uitzonderlijke marktomstandigheden - net voldoende aandeelhouders over de streep kan trekken zodat hij (net) meer dan 30 procent van de stemrechten kan uitoefenen en is vrijgesteld van de biedplicht. Hoewel deze kans - gelet op de bestaande waarborgen in de biedingsregels – niet groot wordt geacht, wordt dit thans voorkomen door de voorwaarde dat de betreffende uitzondering op de biedplicht alleen van toepassing is indien de bieder als gevolg van de gestanddoening van het vrijwillig bod meer dan 50% van de stemrechten kan uitoefenen.

(Onderdeel R)
Het nieuwe artikel 5:72a van de Wft is gericht op bevordering van de transparantie en adequate werking van de effectenmarkt. Weliswaar voorziet artikel 5:70, eerste lid, van de Wft reeds in de verplichting voor degene die overwegende zeggenschap verkrijgt om onverwijld aan te kondigen dat hij een verplicht bod dient uit te brengen. Artikel 5:70, eerste lid, van de Wft bepaalt echter ook dat deze aankondiging van het bod – waarmee derhalve de termijnen van het biedingstraject zoals die nader zijn uitgewerkt in het Besluit openbare biedingen Wft een aanvang nemen – eerst dient plaats te vinden na de zogenoemde 'gratieperiode' van artikel 5:72, eerste lid, van de Wft. Het onderhavige artikel voorziet erin dat een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap daaraan voorafgaand, derhalve reeds op het moment van verkrijging van overwegende zeggenschap, onverwijld een openbare mededeling moet doen indien overwegende zeggenschap wordt verkregen. Het tweede lid van artikel 5:72 van de Wft bepaalt dat deze natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap eveneens onverwijld een openbare mededeling moet doen indien (i) de verworven overwegende zeggenschap binnen de 'gratieperiode' van artikel 5:72, eerste lid, van de Wft wordt verloren c.q. wordt afgebouwd, (ii) een verzoek bij de ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam (hierna: de OK) wordt ingediend om te worden ontheven van de biedplicht als bedoeld in artikel 5:72, tweede of derde lid, van de Wft of (iii) de OK over voormelde verzoeken een uitspraak heeft gedaan. De verplichting tot het doen van voormelde openbare mededelingen kan worden afgedwongen door de in artikel 5:73, eerste lid, van de Wft genoemde personen (vergelijk de toelichting op het nieuwe vijfde lid van artikel 5:73 van de Wft). Ingevolge artikel 5:70, tweede lid, van de Wft zijn de artikelen 1:72 en 1:74 van de Wft niet van toepassing op het bepaalde in onderhavig artikel 5:72a.

Indien een natuurlijke persoon, rechtspersoon of vennootschap overwegende zeggenschap verkrijgt en hij reeds op dat moment van verkrijging weet dat (i) er sprake is van een vrijstelling van de biedplicht of (ii) al dan niet gebruik zal worden gemaakt van de gratieperiode om het belang af te bouwen tot onder de bieddrempel, ligt het in de rede dat deze persoon of vennootschap dit kenbaar maakt in de openbare mededeling over het verkrijgen van de overwegende zeggenschap als bedoeld in artikel 5:72a, eerste lid, van de Wft. Uiteraard staat het deze persoon of vennootschap vrij in deze openbare mededeling meteen aan te kondigen dat hij een verplicht bod zal uitbrengen indien hij hiertoe wenst over te gaan en de gratieperiode niet wil afwachten. Verwezen wordt naar de toelichting op de aanpassing van het eerste lid van artikel 5:70 van de Wft.

(Onderdeel S)
Deze wijziging behelst de toevoeging van een nieuw vijfde lid aan artikel 5:73 van de Wft en hangt samen met de introductie van het nieuwe artikel 5:72a van de Wft. Artikel 5:72a van de Wft voorziet erin dat reeds op het moment van verkrijging van overwegende zeggenschap, onverwijld een openbare mededeling moet worden gedaan over het verkrijgen van de overwegende zeggenschap. Voorts voorziet artikel 5:72a van de Wft erin dat onverwijld een openbare mededeling moet worden gedaan indien (i) de verworven overwegende zeggenschap binnen de 'gratieperiode' van artikel 5:72, eerste lid, van de Wft wordt verloren c.q. wordt afgebouwd, (ii) een verzoek bij de ondernemingskamer van het Gerechtshof te Amsterdam (hierna: de OK) wordt ingediend om te worden ontheven van de biedplicht als bedoeld in artikel 5:72, tweede of derde lid, van de Wft of (iii) de OK over voormelde verzoeken een uitspraak heeft gedaan. Het nieuwe vijfde lid van artikel 5:73 van de Wft introduceert de mogelijkheid dat de personen, bedoeld in artikel 5:73, eerste lid, van de Wft de OK kunnen verzoeken om te bevelen dat voormelde openbare mededelingen worden gedaan. Voor een nadere toelichting op dit onderdeel wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 5:72a van de Wft.

(Onderdeel T)
Het tweede lid van artikel 5:74 van de Wft regelt in welke situaties de AFM bevoegd is tot goedkeuring van een biedingsbericht. Daarmee is uitvoering gegeven aan artikel 4, tweede lid, van de overnamerichtlijn (hierna: de richtlijn). De richtlijn is evenwel niet van toepassing op zogenaamde open end beleggingsinstellingen: beleggingsinstellingen waarvan de rechten van deelneming op verzoek van de houder ten laste van de activa direct of indirect worden ingekocht of terugbetaald. In Nederland geldt wel een nationaal regime voor biedingen op open-end beleggingsinstellingen. Zodoende zou de situatie zich kunnen voordoen dat de toezichthoudende instantie van de lidstaat, waar een open end beleggingsinstelling haar zetel heeft en waar de effecten van de beleggingsinstelling zijn toegelaten tot een gereglementeerde markt (evenals in Nederland), niet bevoegd is een biedingsbericht op de effecten van de doelvennootschap – de open end beleggingsinstelling – goed te keuren omdat de betreffende lidstaat hiervoor geen nationale regeling heeft getroffen, terwijl de AFM op grond van het huidige artikel 5:74, tweede lid, van de Wft evenmin het biedingsbericht kan goedkeuren. Dit zou betekenen dat een openbaar bod op een dergelijke open end beleggingsinstelling in Nederland niet zou kunnen worden uitgebracht. Dat is een onwenselijke situatie. Om die reden wordt voorgesteld onderdeel f aan artikel 5:74, tweede lid van de Wft, toe te voegen. Op grond van dat onderdeel is de AFM bevoegd het biedingsbericht goed te keuren dat betrekking heeft op een open end beleggingsinstelling met een zetel in een andere lidstaat waarvan de effecten zijn toegelaten tot een gereglementeerde markt in Nederland en in die andere lidstaat.

(Onderdelen U en V)
De wijzigingen in de bijlagen bij de artikelen 1:79 en 1:80 van de Wft betreffen het herstel van foutieve verwijzingen en het toevoegen van ontbrekende verwijzingen.

ARTIKEL II. WIJZIGING VAN DE WET TOEZICHT TRUSTKANTOREN

DNB is een krachtens privaatrecht opgerichte rechtspersoon.

Op grond van artikel 1, onderdeel j, van de Wet toezicht trustkantoren is DNB als aangewezen toezichthouder en kwalificeert zich, wat zijn toezichthoudende taak betreft, daarmee als een zelfstandig bestuursorgaan in de zin van artikel 1, onderdeel a, van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen (Kaderwet zbo's). DNB dient derhalve onder de werking van de Kaderwet zbo's te worden gebracht. Uitgezonderd zullen worden de artikelen 21, 22, 32 en 33 van de Kaderwet zbo's. Voor een nadere toelichting op de uitgezonderde artikelen verwijs ik naar de brief van 31 januari 2008. Ten aanzien van artikel 21 verwijs ik voorts naar het in de Wft in te voegen artikel 1:25b.

ARTIKEL III INWERKINGTREDING

Vanwege juridisch-technische redenen is gekozen voor een inwerkingtredingbepaling die het mogelijk maakt om bij koninklijk besluit voor de verschillende artikelen van deze wet een verschillend tijdstip van inwerkingtreding te bepalen.